

ПРОТОКОЛ

№ 271

София, 11.12.2017 година

Днес, 11.12.2017 г. от 12:31 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Ремзи Осман, Георги Златев, Евгения Харитонова, Валентин Петков, Димитър Кочков и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, М. Трифонов – началник на отдел „Цени и лицензии: електрически мрежи, търговия и пазари“ и експерти на КЕВР.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-835 от 04.12.2017 г. относно приемане на проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия и проект на акт.

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Румяна Цветкова, Петя Андонова, Радостина Методиева, Радослав Райков

По т.1. Комисията продължи разглеждането на доклад с вх. № Е-Дк-835 от 04.12.2017 г. относно **приемане на проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия и проект на акт.**

Изказвания по т.1:

И. Иванов обърна внимание, че работната група е представила доклада в петък. Тогава Комисията е упълномощила председателя да проведе определени разговори, за да се разбере какви са становищата на Комисията по енергетика и основните енергийни дружества. И. Иванов каза, че е изпълнил възложения мандат. Спешната ситуация е изисквала да се предприемат такива действия. Нормално е регулаторът да взима решенията си без допълнителна консултация. Всички дружества и експерти, с които е проведен разговор, са дали съгласие и са отбелязали, че тази мярка има временен характер

и нейната цел наистина е да защити интересите на потребителите, предвид възникналата ситуация с конкретен търговец. Трайното уреждане на подобен проблем трябва да бъде извършено в основното тяло на закона след сериозен анализ и съгласуване с участниците на пазара, което да предизвика промяна в Правилата. Това може да се започне още в първите месеци на 2018 г.

Р. Осман каза, че Комисията за енергийно и водно регулиране е независим орган и членовете на КЕВР ще вземат решение по вътрешно убеждение. Решението ще се вземе с консенсус, но трябва ясно да се каже, за да остане в протокола, че това е еднократно решение, свързано с битовите потребители, които не могат да се ориентират в тази ситуация, ако Комисията не приеме подобен текст. Една малка група търговци също попада в обсега на този текст. Има една приказка, че покрай сухото гори и мокрото, но в случая е обратното - нищо не гори, а гражданите се предпазват, за да не плащат висока цена за ток. Това се прави с ясното съзнание, че трябва да се посочи определен срок до края на април. Три-четири месеца са достатъчно време. Комисията е запозната с текста и според процедурата трябва да го гласува формално. След това трябва да гласува целия проект за промени в Правилата анблок, тъй като няма други предложения.

И. Иванов каза, че в момента С. Тодорова е в командировка, но тя е поставила въпрос: да се помисли дали не се изисква някаква компенсация за трите снабдителни дружества. Разговорите с тях са показали, че те нямат никакви претенции за допълнителна финансова компенсация и са заявили, че няма да имат допълнителни разходи.

В. Петков каза, че иска да зададе по-скоро доуточняващ въпрос. На това заседание ще се вземе решение относно §71 (ако няма преномериране). Трябва да се определи срок, докога е срокът. В. Петков допълни, че няма представа кога ще се публикува този текст в „Държавен вестник“, ако решението се вземе на това заседание. Ако се определи срок до 30 март, това означава, че ще действат ефективно два месеца. От първи януари ли влизат в сила тези Правила?

Е. Маринова отговори, че ще влязат в сила от датата на обнародване. Ако Правилата за търговия с електрическа енергия бъдат изпратени до края на деня, е възможно да бъдат обнародвани в петък, ако няма междувременни натрупвания в „Държавен вестник“.

И. Иванов каза, че се надява Правилата за търговия с електрическа енергия да бъдат публикувани още в петък.

В. Петков каза, че може да се даде срок до 30 април.

И. Иванов каза, че този срок трябва да се добави в проекта на текст.

П. Младеновски обърна внимание, че според процедурата първо трябва да се гласуват и трите нови параграфа, които се предлагат, а не само параграф 72 (след преномерирането) със срок до 30 април. Заедно с него трябва да се гласуват параграф 44 и параграф 69 (в проекта е 68, преди преномерирането), които са свързани с предложението на С. Тодорова за изглаждане на периода на сетълмент до приемането на инструкцията на ЕСО ЕАД.

И. Иванов каза, че първо ще бъдат гласувани текстовете на трите параграфа, които са изменени спрямо първоначалния проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия: §44, §69 и §72. Изрично се отбелязва, че липсващата дата в § 72 ще бъде 30.04.2018 г. И. Иванов запита членовете на Комисията дали са съгласни с текстовете на тези три параграфа.

В гласуването на текстовете на §44, §69 и §72 участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Ремзи Осман, Георги Златев, Евгения Харитонова, Валентин Петков, Димитър Кочков.

Тестовите на §44, §69 и §72 са приети с **шест гласа „за“**, от които **два гласа** (Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

Текстът на промените в Правилата за търговия с електрическа енергия в цялост е приет с **шест гласа „за“**, от които **два гласа** (Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 9 във връзка с чл. 91, ал. 4 от Закона за енергетиката,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад относно приемане на проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия и проект на акт.

2. Приема Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия, както следва:

Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с електрическа енергия (обн., ДВ, бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. и доп., бр. 39 от 9.05.2014 г., бр. 90 от 20.11.2015 г., в сила от 20.11.2015 г.)

§ 1. В чл. 1, ал. 1, т. 6 думата „почасови“ се заличава, а след думата „графици“ се добавя изразът „в деня преди доставката и в рамките на деня на доставка“.

§ 2. В чл. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 1 в края на изречението се добавя изразът „сключени извън борсовия пазар на електрическа енергия“.

2. В ал. 2, т. 1 изразът „на пазара по“ се заменя с думата „посредством“, а в края на изречението се добавя изразът „сключени извън борсовия пазар на електрическа енергия“.

§ 3. В чл. 4, ал. 1 изразът „равен на един час“ се заличава.

§ 4. В чл. 5, ал. 2 думата „клирингова“ се заличава, а след думата „доставка“ се добавя изразът „и за всеки отделен пазарен сегмент, администриран“.

§ 5. В чл. 6, ал. 3 изразът „посочени в договорите по чл. 131, ал. 2 от правилата“ се заменя с израза „предложени на и приети от независимия преносен оператор“.

§ 6. В чл. 10 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 пред думата „търгове“ се добавя думата „експлицитни“.

2. В ал. 2 пред думата „търгове“ се добавя думата „експлицитни“.

3. Създава се нова ал. 3:

„(3) Независимият преносен оператор изпълнява изискванията на Регламент ЕС 2016/1719, свързани с въвеждане на Хармонизирани тръжни правила за разпределение на междузонова преносна способност чрез единна европейска платформа за разпределение.“

4. Създава се нова ал. 4:

„(4) При наличие на пазарно обединение на българската пазарна зона със съседна такава, независимият преносен оператор определя междусистемна преносна способност за разпределение чрез имплицитни търгове, което се осъществява от оператора на борсовия пазар.“

§ 7. В чл. 11 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава нова т. 8а:

„8а. договор за балансиране с търговец на електрическа енергия без физически обекти;“

2. Т. 11 се изменя:

„11. договор за участие за всеки отделен пазарен сегмент, част от борсовия пазар на

електрическа енергия;“.

§ 8. В чл. 12 се създава нова ал. 3:

„(3) В договора по ал. 2, т. 3 се уговарят и редът и условията за превеждане от операторите на електроразпределителни мрежи на независимия преносен оператор на сумите за достъп до електропреносната мрежа, дължими от клиенти и производители за обекти, присъединени към електроразпределителната мрежа.“.

§ 9. В чл. 13 се създава нова ал. 3:

„(3) В договора по ал. 2, т. 3 се уговарят редът и условията за превеждане от операторите на електроразпределителни мрежи на независимия преносен оператор на сумите за пренос през електропреносната мрежа, дължими от клиенти за обекти, присъединени към електроразпределителната мрежа.“

§ 10. В чл. 15 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, т. 4 след изреча „възобновяеми източници“ се добавя изразът „до размера на нетното специфично производство на електрическа енергия;“.

2. В ал. 3, т. 2 се създават нови букви „г“ и „д“:

„г) оператора на борсовия пазар;

д) крайни клиенти, регистрирани на пазара по свободно договорени цени;“.

3. В ал. 3, т. 3 се създава нова буква „г“:

„г) оператора на борсовия пазар.“.

4. В ал. 3 се създава нова т. 4:

„4. оператора на борсовия пазар, от една страна, и:

а) търговците на електрическа енергия;

б) крайни клиенти, регистрирани на пазара по свободно договорени цени;

в) обществения доставчик в случаите, предвидени в ЗЕ;

г) производители на електрическа енергия;

д) доставчик от последна инстанция.“.

§ 11. Създава се нов чл. 18а:

„(1) Предмет на договорите по чл. 11, т. 8а е физическият и финансов сетълмент на небалансите за местата на измерване, които формират виртуалния електромер на търговския участник.

(2) Договорите по ал. 1 се сключват между независимия преносен оператор и търговец на електрическа енергия без физически обекти.“.

§ 12. В чл. 20 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, изр. първо след изреча „отговорност за балансиране“ се поставя запетая и се добавя изразът „в случаите, когато търговецът на електрическа енергия и координаторът на балансираща група са едно и също лице.“;

2. Ал. 3 се изменя:

„(3) Договорите по ал. 1 могат да се сключват между краен клиент, за който не се прилага стандартизиран товаров профил, и търговец на електрическа енергия, който е и негов координатор на балансираща група.“.

§ 13. В чл. 21 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „договора“ се заменя с думата „договорите“, а след изреча „участие на“ се добавя изразът „определен пазарен сегмент, част от“.

2. Ал. 2 се изменя:

„(2) Договорите по ал. 1 се сключват между оператора на борсовия пазар на електрическа енергия, от една страна, и съответен търговски участник по глава четвърта от тези правила в съответствие с правилата за работа на съответния пазарен сегмент, публикувани на интернет страницата на борсовия оператор.“.

§ 14. В чл. 22 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след изреча „ликвидност на“ се добавя изразът „на някой от пазарните сегменти, администрирани от оператора“.

2. В ал. 2 изразът „или друг оператор на борсов пазар на електрическа енергия“ се заличава.

§ 15. В чл. 23, ал. 3 думата „три“ се заменя с думата „пет“.

§ 16. В чл. 25 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „почасови“ се заличава.

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Договорът по ал. 1 включва и отговорността на операторите на електроразпределителните мрежи и на независимия преносен оператор при грешки в данните от измерването, които водят до допълнителни разходи за независимия преносен оператор или операторите на електроразпределителните мрежи, както и начините и сроковете за компенсиране на тези разходи.“

§ 17. В чл. 30, ал. 1 след думата „обмен“ се добавя изразът „в резултат от проведен експлицитен търг,“.

§ 18. В чл. 31 се правят следните изменения и допълнения:

1. Ал. 4 се изменя:

„(4) Справка за количества отчетена електрическа енергия, върху които се начислява цена за „задължения към обществото“ се предоставя на обществения доставчик от независимия преносен оператор за обектите с почасово измерване на електрическата енергия, независимо към коя мрежа са присъединени, в срок до 10-то число на месеца, следващ отчетния месец. Справка за пренесените и фактурирани количества електрическа енергия по показания на СТИ, върху които се начислява цена за „задължения към обществото“, се предоставя на обществения доставчик от операторите на електроразпределителни мрежи за обектите, по отношение на които се прилагат стандартизирани товарови профили, в срок до 10-то число на месеца, следващ отчетния месец. Информацията се предоставя обобщена по търговски участници.“

2. Създава се нова ал. 5:

„(5) В случаите на повече от един доставчик, консумираното количество електрическа енергия се разпределя пропорционално между отделните доставчици, на база регистрирани графици от независимия преносен оператор.“

§ 19. В чл. 32 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 изразът „организиран борсов пазар на електрическа енергия“ се заменя с израза „всеки отделен пазарен сегмент, част от борсовия пазар“.

2. В ал. 2 изразът „организиран борсов пазар на електрическа енергия“ се заменя с израза „всеки пазарен сегмент, администриран от него“.

§ 20. В чл. 33 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 след израза „в деня Д-1“ се добавя изразът „и/или в деня Д“, а думата „срок“ се заменя с думата „срокове“.

2. В ал. 4 изразът „борсовият оператор“ навсякъде се заменя с израза „операторът на борсовия пазар“, а след израза „Междурегионалното обединение на пазара (Multi-regional Coupling - MRC)“ се поставя запетая, съюзът „и“ се заличава, а след израза „Ценовото обединение на регионите (Price Coupling of Regions – PCR)“ се добавя изразът „и Междурегионалното обединение на пазарите в рамките на деня (Crossborder intraday – XBID)“. Към изразите Multi-regional Coupling и Price Coupling of Regions се добавят техните съкращения - „MRC“ и съответно „PCR“.

§ 21. В чл. 34 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 изразът „принципа на конкурентно пазарно равновесие“ се заменя с израза „пазарен принцип“.

2. Ал. 2, т. 3 се изменя:

„3. Определяне на референтни цени на електрическата енергия съгласно търсенето и предлагането.“

§ 22. В чл. 35 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „отделен“ се заличава, а след думата „доставка“ се добавя изразът „в съответствие с правилата за работа на всеки отделен пазарен сегмент, част от борсовия пазар“.

2. Ал. 2 и ал. 3 се отменят.

3. В ал. 4 изразът „прието предложение“ се заменя навсякъде с изрече „сключена сделка“, а изразът „в съответствие със спецификацията на съответната сделка“ се заменя с изрече „за всеки от пазарните сегменти, администриран от оператора на борсовия пазар“.

4. В ал. 5 изразът „към един ден“ се заменя с изрече „с период“, думите „един“ и „една“ се заличават.

5. Ал. 7 се изменя:

„(7) В дните на преминаване от лятно към зимно часово време, респективно от зимно към лятно часово време, денят на доставка се увеличава, респективно намалява с интервалите на доставка, съответстващи на един астрономически час.“

6. Ал. 8 се изменя:

„(8) Операторът на борсовия пазар може да сключи договор по чл. 11, т. 12 с регистриран търговски участник (маркет-мейкър), който да поеме отговорността за осигуряване на ликвидност на борсовия пазар на електрическа енергия при условията на сключения договор.“

§ 23. В чл. 36, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Т. 1 се изменя:

„1. Търговски участници, които имат право да сключват сделки по свободно договорени цени в съответствие с действащото законодателство и регистрирани на свободния пазар, администриран от независимия преносен оператор.“

2. Т. 2 се изменя:

„2. Търговски участници, регистрирани на съседни пазари на електрическа енергия, единствено в случаите, в които операторът на борсовия пазар, съвместно с независимия преносен оператор, организира и оперира виртуална импортно-експортна зона на съответната граница. В този случай търговските участници могат да бъдат регистрирани за участие на борсовия пазар единствено на съответната зона.“

3. Т. 3, т. 4, т. 5 и т. 6 се отменят.

§ 24. Чл. 37 се изменя:

„Чл. 37. Условията за участие, регистрация, оттегляне и отстраняване от борсовия пазар на електрическа енергия, както и изискванията за изпращане на предложения, за определяне на количествата електрическа енергия и определяне на кривите на търсене и предлагане се уреждат в Правилата по чл. 32, ал. 2.“

§ 25. Чл. 38 се отменя.

§ 26. В глава четвърта, раздел III, съдържащ чл. 39 - чл. 41а, раздел IV, съдържащ чл. 42 – чл. 44, раздел V, съдържащ чл. 45 – чл. 47 и раздел VI, съдържащ чл. 48 – чл. 50, се отменят.

§ 27. В чл. 53 се правят следните изменения и допълнения:

1. Ал. 1 се изменя:

„(1) Операторът на борсовия пазар предоставя на съответните търговски участници достъп до информация за реализираните от тях сделки, в деня на търговия, чрез търговските платформи, използвани на съответните пазарни сегменти, част от борсовия пазар на електрическа енергия.“

2. В ал. 2 в края на изречението се поставя запетая и се добавя изразът „сключени извън борсовия пазар“.

§ 28. В чл. 54 се правят следните изменения и допълнения:

1. Чл. 54 се изменя:

„Чл. 54 Операторът на борсовия пазар може да прекрати работата, на който и да е от пазарните сегменти, част от борсовия пазар на електрическа енергия, при:“

2. В чл. 54, т. 1 думата „клиринговата“ се заличава, думата „цена“ се заменя с думата „цената“, а изразът „организиран борсов пазар“ се заменя с изрече „пазарните сегменти, администрирани от оператора на борсовия пазар“.

§ 29. В чл. 56 се правят следните изменения и допълнения:

1. Ал. 3 се изменя:

„(3) Стандартна балансираща група е група от търговски участници с координатор,

регистриран от независимия преносен оператор, отговарящи на изискванията на ЗЕ и към които се прилагат общи принципи на балансиране. Стандартни балансиращи групи могат да се обединят с общ финансов сетълмент.“;

2. Ал. 5 се изменя:

„(5) В случаите, когато производители на електрическа енергия от възобновяеми източници не са прехвърлили отговорността за балансиране на координатор на комбинирана балансираща група или в случай че договорите по чл. 11, т. 9 са прекратени, те са в балансиращите групи с координатори обществения доставчик или крайните снабдители в зависимост от сключените договори за изкупуване на електрическа енергия.“;

3. В ал. 17 се добавя нова т. 3:

„3. След промяна на принадлежността от специална или комбинирана балансираща група към стандартна балансираща група, производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници имат право да участват на борсовия пазар „в рамките на деня“; смяната на принадлежност към балансираща група се извършва при условията и по реда на глава осма.

§ 30. Чл. 58, ал. 3 се изменя:

„(3) Търговски участници имат право да се регистрират като „търговец на електрическа енергия без физически обекти“, ако са изпълнили следните условия:

1. притежават лицензия за търговия с електрическа енергия;
2. изпълнени са изискванията и се поддържат комуникационно оборудване и средства за обмен на информация съгласно тези правила;
3. нямат задължения към обществения доставчик, крайните снабдители, независимия преносен оператор и операторите на електроразпределителните мрежи“.

§ 31. Чл. 59 се изменя:

„Чл. 59. Търговските участници, изпълнили условията по чл. 58, ал. 1, ал. 2 и ал. 3, подават заявление за първоначална регистрация с приложения по образец, утвърден от независимия преносен оператор и публикуван на интернет страницата му.“

§ 32. Чл. 60 се изменя:

„Чл. 60. (1) Независимият преносен оператор разглежда заявлението в 15-дневен срок и изпраща отговор до заявителя, като:

1. приема заявлението за регистрация и посочва идентификационния номер/EIC код на координатора на балансиращата група/търговеца на електрическа енергия без физически обекти;
2. дава указания за допълнителна информация и срок на представяне;
3. мотивирано отказва да регистрира заявителя като координатор на балансираща група/търговец на електрическа енергия без физически обекти.

(2) В срок до 10 дни от получаването на известието за приемане на заявлението за регистрация по ал. 1, т. 1:

1. заявителят по чл. 58, ал. 1 следва да сключи договора по [чл. 11, т. 8](#), в който е указан размерът на първоначалното гаранционно обезпечение, а доставчиците на балансираща енергия в балансиращата група да сключат договора по [чл. 11, т. 7](#);

2. заявителят по чл. 58, ал. 2 следва да сключи договора по чл. 11, т. 8, в който е указан размерът на първоначалното гаранционно обезпечение и да представи декларация за сключването на договорите по чл. 11, т. 1, 2 и 3 или декларация за сключен договор по чл. 11, т. 10;

3. заявителят по чл. 58, ал. 3 следва да сключи договора по чл. 11, т. 8а, в който е указан размерът на първоначалното гаранционно обезпечение.

(3) В случай че договорите по ал. 2 не са сключени в срока, регламентиран в същата разпоредба, независимият преносен оператор проверява отново обстоятелствата за изпълнение на изискванията за регистрация на координатора на балансираща група/търговеца на електрическа енергия без физически обекти.

(4) Със сключването на договорите по ал. 2 координаторът на балансиращата

група/търговецът на електрическа енергия без физически обекти се вписва в регистъра по [чл. 65](#) със статус „регистриран“.

(5) След предоставянето на гаранционно обезпечение в размера по ал. 2 координаторът на балансиращата група/търговецът на електрическа енергия без физически обекти се вписва в регистъра по [чл. 65](#) със статус „активен“.

§ 33. Чл. 61 се отменя.

§ 34. В чл. 62, ал. 6, изр. второ, след думата „уведомява“ се добавя думата „писмено“, а след думата „оператор“ се добавя изразът „не по-късно от 5 работни дни преди края на съответния месец“.

§ 35. В чл. 65 се създава нова ал. 2:

„(2) Независимият преносен оператор поддържа регистър на търговските участници – производители и потребители, присъединени към преносната електрическа мрежа и търговци на електрическа енергия, които не са включени в регистрите на координаторите на балансиращи групи.“

§ 36. В чл. 66 се създава нова ал. 7:

„(7) Независимият преносен оператор уведомява мрежовите оператори относно оттеглянето на координатора на балансираща група не по-късно от 7 работни дни преди датата на оттегляне по ал. 5.“

§ 37. В чл. 67, ал. 2 изразът „в писмен вид“ се заличава, добавя се думата „писмено“ пред израза „в срок до 15 дни“, след думата „заявителя“ съюзът „и“ се заменя със запетая, а в края на изречението се добавя изразът „и съответния мрежови оператор, към чиято мрежа са присъединени обектите“.

§ 38. Чл. 68, ал. 1 изразът „Независимият преносен оператор може да отстрани от електроенергийния пазар координатор на балансираща група или търговски участник по чл. 62, ал. 3 с предизвестие от три работни дни до съответния оператор на електроразпределителна мрежа и координатора на балансираща група във всеки един от следните случаи:“ се заменя с израза „Независимият преносен оператор може да отстрани от електроенергийния пазар координатор на балансираща група или търговски участник по чл. 62, ал. 3 с предизвестие от три работни дни до съответния оператор на електроразпределителна мрежа, координатора на балансираща група, и координатора с общ финансов сетълмент, във всеки един от следните случаи:“.

§ 39. В чл. 77 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „почасови“ се заличава, след думата „инструкция“ се заличава запетаята и се добавя изразът „и график за обмен на информация“, а думата „публикувана“ се заменя с „публикувани“.

2. В ал. 2 думата „почасови“ се заличава, а след израза „предхождащ доставката“ запетаята се заличава и се добавя изразът „и в деня на доставка“.

3. В ал. 3 думата „почасови“ се заличава.

4. В ал. 4 думата „почасови“ се заличава, изразът „на борсов пазар на електрическа енергия“ се заличава.

5. В ал. 7 думата „почасови“ се заличава.

6. В ал. 9 думата „почасови“ се заличава.

5. В ал. 11 изразът „почасовите графици“ се заменя с думата „графиците“, след израза „предхождащ деня на доставка“ се заличава запетаята и се добавя изразът „и в деня на доставка“, а изразът „час в деня“ се заменя с думата „интервал“.

§ 40. В чл. 78 се правят следните изменения и допълнения:

1. Ал. 6 се изменя:

„(6) Всеки ден общественият доставчик определя почасовите количества за следващия ден на „квотните централи“ и на производителите по чл. 93а от ЗЕ при отчитане на месечните задължения след актуализирането им. Почасовите количества задължително трябва да бъдат в рамките на производствените характеристики на техните агрегати и прогнозни режими на работа. Количествата се определят на база графиците на

крайните снабдители, изпратени на обществения доставчик на същия ден.“;

2. Създава се нова ал. 10:

„(10) Всички графици към обществения доставчик се регистрират до 14:00 ч. в деня преди доставката, съгласно инструкцията по чл. 79, ал. 1.“;

3. Създава се нова ал. 11:

„(11) При неспазване на срока по ал. 10 общественият доставчик приема нулев график за съответния участник.“;

4. Създава се нова ал. 12:

„(12) Регистрираният график към обществения доставчик в деня преди доставката не може да се променя.“.

§ 41. В чл. 79 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „час“ се заменя с думата „интервал“.

2. В ал. 3 след израза „дневни търгове“ се добавя изразът „и в рамките на деня“.

§ 42. В чл. 81 се правят следните изменения и допълнения:

1. Ал. 6 се заличава.

2. В ал. 10 след израза „Д-1“ се добавя изразът „и в рамките на деня“.

§ 43. В чл. 82 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 изразът „има право при наличие на необходимите технически обстоятелства да въведе“ се заменя с думата „въвежда“.

2. В ал. 2 в края на изречението се поставя запетая и се добавя изразът „като техният брой трябва да е в съответствие с методиките и правилата, разработени в изпълнение на Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 година за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването относно пазарното обединение на пазарите ден напред и в рамките на деня“.

3. Ал. 3 се изменя:

„(3) Независимият преносен оператор разработва отделна инструкция, в която определя броя на сесиите, изискванията за номиниране и валидиране на графиците в рамките на деня и я публикува на интернет страницата си.“.

4. Създава се нова ал. 4:

„(4) Известяването на сключените сделки в рамките на деня се осъществява единствено от борсовия оператор на електрическа енергия, който винаги е страна по този вид сделки, като известяването се осъществява с графици за обмен при условията на ал. 1.“.

§ 44. Чл. 85 се изменя:

1. В ал. 2, т. 3 думата „почасова“ се заличава.

2. В ал. 3 изразът „(един час)“ се заличава.

§ 45. В чл. 87, ал. 3 в края на изречение първо се поставя запетая и се добавя изразът „включително и местата, представляващи резервно хранване към тези обекти (независимо от нивото на напрежение)“.

§ 46. В чл. 88 се създава нова ал. 3:

„(3) Независимият преносен оператор определя с инструкция, съгласувана с операторите на електроразпределителни мрежи, спецификацията на единния протокол за комуникация.“.

§ 47. В чл. 94, ал. 3 в края се добавя ново изречение: „За първия месец след извършване на смяната на доставчик количеството електрическа енергия, което собствениците на измервателни системи разпределят почасово по приложимия стандартизиран товаров профил може да се определи на база отчета по график за отчитане.“.

§ 48. В чл. 99 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава нова т. 7:

„7. прехвърляне на отговорността за балансиране от един координатор на друг.“.

2. В ал. 3 в края се добавя ново изречение: „Процесът по прехвърляне на

отговорността за балансиране от един координатор на друг се администрира от независимия преносен оператор.“

§ 49. Чл. 100 се отменя.

§ 50. В чл. 101 се правят следните изменения и допълнения:

1. Ал. 1, ал. 2 и ал. 3 се изменят:

„(1) Производителите на електрическа енергия и крайните клиенти преминават еднократна първоначална регистрация на пазара на електрическа енергия при свободно договорени цени по реда и при условията на Правила за условията и реда за предоставяне на достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи.

(2) Процедурата за първоначална регистрация се извършва за всички обекти, за които се прехвърля отговорността за балансиране от обществения доставчик, крайния снабдител и/или доставчик от последна инстанция към друг доставчик и координатор, включително и за обектите на производители от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство.

(3) Независимият преносен оператор и операторите на електроразпределителните мрежи имат право да съгласуват допълнително инструкция, публикувана на сайта на независимия преносен оператор, която не противоречи на тези правила и на Правилата за условията и реда за предоставяне на достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи и допълва процеса на получаване на достъп.“

2. Ал. 4, ал. 5, ал. 6, ал. 7 и ал. 8 се отменят.

§ 51. Чл. 102 се изменя:

„Чл. 102. (1) В случаите, когато е депозирано искане за смяна на доставчик и/или координатор на балансираща група съгласно чл. 99, ал. 1, т. 1, 2, 4, 5 и 6 или 7, независимият преносен оператор/операторът на електроразпределителната мрежа регистрира смяната само след представено удостоверение за липса на задължения или липса на мотивирано възражение от страна на последния му доставчик/ координатор на балансираща група.

(2) Възражението по ал.1 може да се основава на наличие на задължения, произтичащи от:

1. действащ договор по чл. 11, т. 4 и/или

2. действащ договор по чл. 11, т. 9 или

3. действащ договор по чл. 11, т. 10,

4. задължения за неустойки, ако същите са предвидени в договорите по т.1-3,

5. невнесен депозит, обезпечаваш плащането по последната фактура, ако такъв е предвиден в договора.

(3) Удостоверението за липса на задължения по ал. 1 се издава и предоставя от настоящия доставчик в срок до два работни дни, считано от датата на изпращане на уведомление от съответния мрежови оператор към него за стартираната процедура. В случай че не е направено мотивирано възражение или не е изпратено удостоверение за липса на просрочени задължения от настоящия доставчик в указания в тази алинея срок, операторът на електропреносната, съответно операторът на електроразпределителна мрежа регистрира смяната без това удостоверение.“

§ 52. Създава се нов чл. 102а:

„Чл. 102а. (1) При подаване на документи за смяна на собственик или ползвател на обект на клиент на свободен пазар новият собственик или ползвател следва да е сключил договорите по чл. 11, т. 1, т. 2, т. 4, т. 9 и т. 10 или договорите по чл. 11, т. 3, т. 4, т. 9 и т. 10, в случай че желае обектът да се снабдява с електрическа енергия от настоящия доставчик.

(2) В случай че са изпълнени изискванията на ал. 1 не по-късно от 25-то число на текущия месец, операторът на преносната/разпределителната мрежа регистрира смяната на собственика или ползвателя от 1-во число на следващия месец, като обектът остава на свободния пазар при доставчика на предишния ползвател/собственик.

(3) В случай, че не са изпълнени условията по ал. 1 и/или ал. 2, операторът на

преносната/разпределителната мрежа прехвърля служебно обекта от настоящия доставчик към доставчик от последна инстанция от 1-во число на месеца, следващ подаването на документите за смяната на собственик или ползвател.

(4) В случаите по ал. 3 операторът на преносната/разпределителната мрежа уведомява пазарните участници в сроковете съгласно инструкцията по чл. 103, ал. 2.“

§ 53. В чл. 103 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 изразът „по чл. 101, ал. 5 от тези правила“ се заменя с изречение „съгласно Правила за условията и реда за предоставяне на достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи“. Добавя се ново изречение: „Процедурата се прилага и в случаите, когато се прехвърля/прекръпява отговорността за балансиране между двама координатори на балансиращи групи.“

2. В ал. 3, изр. второ след изречение „до 15-то число на месеца“ се добавя изречение „предхождащ месеца,“.

3. Ал. 8 се изменя:

„(8) Собствениците на средствата за търговско измерване изпращат данните по ал. 7 не по-късно от 7 дни след датата на смяна на доставчика.“

4. Създава се нова ал. 14:

„(14) В случаите, когато договорът по чл. 11, т. 13 е прекратен по причини, за които съответният търговец на електрическа енергия отговаря, съответният мрежови оператор регистрира служебно смяна на доставчик с доставчик от последна инстанция за всички обекти на клиенти на този търговец, за които се прилагат стандартизирани товари профили. Съответният мрежови оператор информира търговския участник, настоящия координатор и доставчика от последна инстанция за служебната регистрация.“

§ 54. В чл. 104в се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „разпределителната“ се заменя с думата „електроразпределителната“, след изречение „тип на профила“ се поставя запетая и се добавя изречение „съобразно предназначението на обекта и характера на потребление на електрическата енергия в него“.

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Операторът на електроразпределителната мрежа има право да промени вида на стандартизирания товаров профил, ако установи, че потреблението не съответства на заявеното. Промяната влиза в сила от първо число на месеца, следващ установяването на несъответствието. Мрежовият оператор информира заявителя и доставчика за извършената промяна не по-късно от седем дни преди началото на прилагане на промяната.“

§ 55. В чл. 104г, ал. 5 се отменя.

§ 56. В чл. 121 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 след думата „име“ се заличава запетаята, а изречение „официален адрес и информация за контакт с участник“ се заменя с изречение „и седалище и адрес на управление на участника“;

2. В т. 3 след думата „номер“ се добавя изречение „(EIC код)“;

3. Т. 4 се изменя:

„4. списък с всички диспечирани агрегати и диспечирани товари, оперирани от съответния доставчик на балансиращия пазар;“

4. Т.5 се изменя:

„5. Тип регулиране, в което участват диспечирани агрегати и товари, оперирани от съответния доставчик на балансиращия пазар.“

5. Т. 6, т. 7 и т. 8 се отменят.

§ 57. В чл. 145, ал. 4 изречение „деня, предхождащ доставката“ се заменя с изречение „срокове съгласно инструкцията и графика за обмен на информация по чл. 77, ал. 1“.

§ 58. В чл. 154 изречение „деня, предхождащ доставката“ се заменя с изречение „съответствие с инструкцията и графика за обмен на информация по чл. 77, ал. 1“.

§ 59. В чл. 155, ал. 3 изречение „преди реалния ден на доставка“ се заличава.

§ 60. В чл. 169а се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 169а след думата „сетълмент“ се добавя изразът „и управление на риска“.

2. В т. 2 думата „цена“ се заменя с думата „цени“, а изразът „сетълмент (клирингова цена) за“ се заменя с изречения „всеки отделен пазарен сегмент“.

3. В т. 3 думата „дневен“ се заличава, а след изречения „борсовия пазар“ се добавя изразът „за всеки отделен пазарен сегмент и период на доставка“.

§ 61. В чл. 170, ал. 5 се отменя.

§ 62. В чл. 184 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след изречения „балансиращи групи“ се добавя изразът „и търговците на електрическа енергия без физически обекти“, в края се добавя ново изречение „Размерът и актуализацията на гаранционното обезпечение се определят с инструкцията на независимия преносен оператор.“.

2. В ал. 4 изразът „координатор на балансираща група не погаси“ се заменя с изречения „лицата по ал. 1 не погасят“.

3. Създава се нова ал. 5:

„(5) Комисията за енергийно и водно регулиране може да дава задължителни указания за изменение и допълнение на инструкцията по ал. 1.“.

§ 63. Чл. 185 се отменя.

§ 64. Чл. 186 се отменя.

§ 65. Чл. 187 се отменя.

§ 66. Чл. 188 се отменя.

§ 67. В чл. 191, ал. 1 се изменя:

„(1) Мониторингът на пазара се осъществява от Комисията за енергийно и водно регулиране, независимия преносен оператор и оператора на борсовия пазар“.

§ 68. Създава се нов Раздел IIIа. „Информация, предоставена от оператора на борсовия пазар“, включващ нов чл. 196а:

„Чл. 196а. (1) Операторът изготвя, поддържа и периодично публикува обща информация за работата на борсовия пазар и публикува основни данни за пазара.

(2) Операторът създава и поддържа информация за:

1. търговски участници;
2. търгувани количества електрическа енергия;
3. референтни цени;

(3) Операторът предоставя общодостъпна информация за дейността на пазара, включваща:

1. списък на регистрираните участници на борсовия пазар;
2. търгувани количества електрическа енергия, на отделните пазарни сегменти;
3. референтни цени на търгуваните количества електрическа енергия на отделните пазарни сегменти.“

§ 69. § 1 от Допълнителната разпоредба се изменя:

„§ 1. По смисъла на тези правила:

1. **„Борсов пазар“** е съвкупността от всички организирани пазарни сегменти, оперирани и администрирани от оператора на борсовия пазар, на които се сключват сделки с електрическа енергия с физическа доставка.

2. **„Виртуален електромер“** са пресметнати сумирани стойности на консумираната и отдадената активна електрическа енергия от местата на измерване на един или няколко обекта на регистриран търговски участник на пазара на електрическа енергия, определени по смисъла на Правилата за измерване на количеството електрическа енергия.

3. **„Група на оператора на борсовия пазар“** е група на борсовия оператор за целите на известяването на сделките, сключени на борсовия пазар, към независимия преносен оператор, която група не реализира небаланси.

4. **„Експлицитни и имплицитни търгове“** са пазарно основани методи за управление на претоварването, прилагани, за да се улесни ефикасната презгранична

търговия. Чрез експлицитните търгове се разпределя само капацитет, а чрез имплицитните търгове се разпределя капацитет и енергия. Двата метода може да се прилагат едновременно за един и същ междусистемен електропровод.

5. **„Квотни централи“** са централи по чл. 93а от Закона за енергетиката, които могат да предоставят разполагаемост, отчитайки производствените характеристики на техните агрегати и прогнозните режими на работа.

6. **„Междурегионално обединение на пазара (Multi-regional coupling project – MRC)“** е проект за обединение на националните електроенергийни пазари на базата на Европейския целеви модел (Single Price Market Coupling for DAM) с имплицитно разпределение на трансграничните преносни способности.

7. **„Мрежови услуги“** са достъп до електропреносната мрежа, пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа, достъп до електроразпределителните мрежи и пренос на електрическа енергия през електроразпределителните мрежи.

8. **„Непряк член на балансираща група“** е обект на търговски участник, за който не се известяват самостоятелно графици към независимия преносен оператор. За този обект участникът е прехвърлил отговорността си за балансиране на координатор на балансираща група с договор за балансиране с координатор на балансираща група. За обект на краен клиент означава, че за този обект клиентът е сключил договор само с един доставчик и е прехвърлил отговорността за балансиране на този доставчик в качеството му на координатор на балансираща група.

9. **„Обект“** е всяка отделена по отношение на измерването на електрическата енергия електрическа инсталация на даден търговски участник.

10. **„Оператор на борсовия пазар“** е дружество, притежаващо лицензия за организиране на борсов пазар на електрическа енергия съгласно чл. 39, ал. 1, т. 6 от ЗЕ“

11. **„Пазарни сегменти, оперирани и администрирани от оператора на борсовия пазар“** са пазар ден напред (DAM), централизиран пазар за покупко-продажба на електрическа енергия посредством двустранни договори, пазар в рамките на деня (IDM) и всеки друг организиран пазар, в обхвата на лицензията за организиране на борсов пазар на електрическа енергия съгласно чл. 39, ал. 1, т. 6 от ЗЕ.

12. **„Период на диспечирание“** е интервал от време равен на 15 (петнадесет) минути.

13. **„Период на сетълмент“** е интервал от време равен на 1 (един) час или интервал от време, определен в инструкция на независимия преносен оператор.

14. **„Пряк член на балансираща група“** е обект на търговски участник, за който може да бъде сключен договор с повече от един доставчик/клиент, като отговорността за балансиране е прехвърлена само на един от тях, регистриран като координатор на балансираща група. Търговският участник има право да възложи на координатора да осъществява известяването на графичите за обмен за този обект или самостоятелно да извършва известяването след получен идентификационен код от независимия преносен оператор. Самостоятелно известяване може да извършва търговски участник с обект, присъединен към електропреносната мрежа. Производителите по чл. 56, ал. 7, т. 1, подточка 1.1 са преки членове на специалната балансираща група на обществения доставчик.

15. **„Стандартизиран товаров профил“** е поредица от коефициенти, която отразява почасовото разпределяне на потреблението на активната електрическа енергия за тип обект за даден период от време. Сборът от коефициентите за периода е равен на единица. Стандартизираният товаров профил отчита типа на обекта, външната температура, характеристиката на деня от периода (работен, почивен, празничен) и сезона (летен, зимен, преходен).

16. **„Ценово обединение на регионите (Price coupling of region – PCR)“** е инициатива на седемте най-големи борсови оператора в Европа, целяща осъществяването чрез общи правила и процедури на Европейския целеви модел за общ пазар на

електрическа енергия.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 70. Тези правила влизат в сила от деня на обнародването им в „Държавен вестник“.

§ 71. Указания по прилагане на Правилата за търговия с електрическа енергия дава Комисията за енергийно и водно регулиране.

§ 72. Битовите и небитови крайни клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниво ниско напрежение – членове на балансираща група на координатор, отстранен при условията и по реда на чл. 68 от електроенергийния пазар към момента на влизане в сила на тези правила или до 30.04.2018 г., които не са инициирали процедура по глава осма за прехвърляне на отговорността за балансиране на друг координатор, се регистрират служебно в балансиращата група на съответния краен снабдител, считано от 1-во число на месеца, следващ месеца, през който са могли за първи път да иницират процедурата по глава осма.

§ 73. В 30-дневен срок от влизане в сила на тези правила независимият преносен оператор отстранява от пазара на електрическа енергия търговските участници, които не са изпълнили задължението си за регистрация в Централния европейски регистър на участниците на енергийния пазар съгласно чл. 9, § 1 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25.11.2011 г. относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия.

§ 74. Търговските участници, чиито обекти не отговарят на изискванията на чл. 87, ал. 3 от тези правила, са длъжни да ги приведат в съответствие с нормативните изисквания в срок до 01.02.2018 г.

§ 75. В 45-дневен срок от влизане в сила на тези правила независимият преносен оператор въвежда процедура по чл. 82, ал. 1.

§ 76. В 45-дневен срок от влизане в сила на тези правила независимият преносен оператор приема и публикува на интернет страницата си инструкцията по чл. 82, ал. 3.

§ 77. В 6 месечен срок от влизане в сила на тези правила независимият преносен оператор изготвя и съгласува инструкцията по чл. 88, ал. 3.

§ 78. В 10-дневен срок от влизане в сила на тези правила независимият преносен оператор приема и публикува на интернет страницата си инструкцията по чл. 184, ал. 1.

§ 79. (1) Интервалът на доставка се определя в инструкция на независимия преносен оператор.

(2) До публикуване на инструкцията по ал. 1 интервалът на доставка е равен на 1 час.

§ 80. Разпоредбата на чл. 31, ал. 4 се прилага от 01.02.2018 г.

§ 81. Разпоредбата на чл. 102а се прилага от 01.01.2018 г.

§ 82. В Правилата за условията и реда за предоставяне на достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи (обн. ДВ, бр. 98 от 12.11.2013 г.) навсякъде съкращението „ДКЕВР“ се заменя с „КЕВР“.

§ 83. В Правилата за управление на електроенергийната система (обн. ДВ, бр. 6 от 21.01.2014 г.) навсякъде „Държавната комисия за енергийно и водно регулиране“ се заменя с „Комисията за енергийно и водно регулиране“, а съкращението „ДКЕВР“ се заменя с „КЕВР“.

§ 84. В Правилата за управление на електроразпределителните мрежи (обн. ДВ, бр. 66 от 14.08.2007 г.) в чл. 89, ал. 2 наименованието „Държавната комисия за енергийно и водно регулиране“ се заменя с „Комисията за енергийно и водно регулиране“.

3. Правилата за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия да бъдат изпратени в „Държавен вестник“ за обнародване.

В заседанието по **точка първа** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Ремзи Осман, Георги Златев, Евгения Харитонова, Валентин Петков, Димитър Кочков.

Решението е взето с **шест гласа „за“**, от които **два гласа** (Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

Р. Осман обърна внимание, че текстът е гласуван анблок.

И. Иванов каза, че не са постъпили предложения за изменение и затова е гласувано анблок. Текстът за „Държавен вестник“ трябва да бъде подготвен максимално бързо, за да може още същия ден Правилата за търговия с електрическа енергия да бъдат изпратени с искане да се публикуват в петък.

Приложения:

1. Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с електрическа енергия

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
(Р. Осман)

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

.....
(Г. Златев)

.....
(Е. Харитонова)

.....
(В. Петков)

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

.....
(Д. Кочков)

Протоколирал:

(Н. Косев - главен експерт)